

Friesland had in affaire afvaloven te veel petten op

■ Onderzoekscommissie: Provincie ging boekje te buiten

Hans Marijnissen

De provincie Friesland heeft de onrust rond de bouw van de afvalverbrander in Harlingen zelf veroorzaakt. Formeel moest de provincie slechts toetsen of de vergunning voldeed aan de wet, maar ambtenaren hielpen actief bij de aanvraag en lobbyden in Den Haag voor een miljoenensubsidie. Een intern evaluatierapport van een onderzoekscommissie spreekt van 'onheldere rolopvatting'. De bouw van de centrale van afval-

verwerkingsbedrijf Omrin, pal aan de Waddenzee, leidde de afgelopen jaren in Friesland tot felle protesten. De Raad van State vernietigde een eerste door de provincie afgegeven milieuvergunning, waarop Friesland een tweede vergunning met scherpe voorwaarden afgaf.

Maar de provincie ging de afgelopen jaren meermaals haar boekje te buiten. Formeel moest zij slechts toetsen aan de Wet Milieubeheer, een 'puur technische en procedurele zaak'. De provincie kan alleen vooraf

in een Streekplan opnemen dat zware industrie in dat gebied is toegestaan of niet, maar op de plek waar Omrin wilde bouwen, mocht dat volgens het Streekplan.

Friesland overschreed al meteen alle grenzen. Op economische gronden wilde zij de afvalcentrale, en wilde ze het zelfs subsidiëren. Toen dit onmogelijk bleek, peuterde de gedeputeerde voor milieu bij het ministerie van economische zaken 6 miljoen euro subsidie los. De provinciale ambtenaar die daarbij een sleutelrol speel-

de, werd projectleider voor de vergunningverlening aan Omrin. De gene die het geld had binnengehaald, moest dus zelf oordelen of het project uit milieuoverwegingen kon doorgaan. Dat antwoord lag voor de hand.

Na de publieke commotie beloofde de provincie dat de afvalverbrander er alleen zou komen als daar voldoende draagvlak voor was. Maar dat is helemaal geen toetsingscriterium bij milieuvergunningen. Zo is de discussie volgens de evaluatie ten on-

rechte gepolitiseerd, ook door Provinciale Staten, die vragen stelden die verder reikten dan de wettelijke rol van de provincie.

De rol van gemeenten, provincies, en het Rijk bij de handhaving van de milieuwetgeving ligt steeds meer onder vuur. Zij moeten de wet handhaven, maar houden te veel rekening met hun eigen (economische) belang. Een onafhankelijke toezichthouder zou hun taken moeten overnemen, bepleitte milieuofficier Gustaaf Biezeveld vorige week in *Trouw*.